

Wilde stenen

Ik moet bekennen dat ik een afwijking heb. Ik houd van stenen. Een tamelijk onschuldige obsessie weliswaar, maar toch. In mijn tuin liggen talloze Drentse zwerfkeien, verzameld tijdens struintochten langs akkerranden en slootkanten. Maar ook in huis liggen her en der groepjes stenen, meegenomen tijdens mijn reizen. Roze geaderd marmer van een gletsjer in Kirgizië, fonkelend bergkristal uit een beek in de Alpen, vlamvend rood versteend hout uit de woestijn van Utah, grillige vuurstenen uit de Drentse keileem. Soms had een welgevormd stuk rots van een kilo of tien zo'n grote aantrekkingskracht dat ik het vele kilometers meezeulde in mijn rugzak, bijvoorbeeld het versteende brok koraal uit Zweden dat nu op de tafel in de achterkamer prijkt.

Ik houd dus van wilde stenen, keien. Tamme stenen doen me niets, zoals de saaie bakstenen waarmee veel gebouwen in onze streken worden opgetrokken. En stram beton is al helemaal niet aan mij besteed.

Mijn favoriete wilde stenen vind ik aan zee-kusten. Ooit zijn ze daar losgeslagen uit de moederrots. Daarna zijn ze gebroken door stormen, gewiegd in de golven, gepolijst door de branding. Ze hebben een bewogen bestaan achter zich. Een bewogen leven, zou je bijna zeggen. Het eeuwige spel tussen rotsen, water, zon en wind leidt tot een eindeloze variatie in vorm en kleur. Een dienblad is gevuld met veelkleurige kiezelsteentjes van een strand op het Griekse eiland Samos. Ze zijn plat met een afgeronde omtrek, ovaal, niervormig en cirkelrond. In de vensterbank liggen kogelronde, zwarte rolstenen, die zo'n muzikaal geluid voortbrengen als de golven zich terugtrekken van de rotskust van Sicilië. Voor het boeddhabeeeldje in de hoek van de kamer liggen hoekige, grijze kalksteenbrokken, die eerder deel uitmaakten van een enorme natuurlijke legpuzzel op een keienstrand van het Zweedse eiland Gotland.

Ik koester mijn keien niet alleen vanwege hun rijkdom aan vormen en kleuren. Voor mij is iedere steen verbonden met herinneringen aan boeiende plaatsen en fijne ervaringen. Als ik zo'n grijze kalksteen in mijn hand neem, sta ik aan de ruige klifkust van Gotland waar wankele dennetjes balanceren op de rand van de afgrond en beleef ik weer het moment waarop een steenarend laag kwam overzeilen. Bij de roze, ronde rolsteen verplaats ik me naar dat stille strand in een afgelegen baai op Samos, waar ik in de zon heerlijk met mijn geliefde heb gestoeid. Doordat ze getuige waren van deze gebeurtenissen zijn mijn stenen magische voorwerpen geworden. Ware edelstenen, waarvan de waarde gelukkig niet in geld kan worden uitgedrukt.

Al die keien van verre kusten dragen de herinnering in zich aan oeroude rotsen en de zee, zijn momentopnamen in het eeuwige proces van ontstaan en vergaan. Vergeleken bij simpele kiezelstenen zijn mensen eigenlijk vluchtige passanten op deze aarde.

Bij vrienden las ik jaren geleden op de wc de beginregels van een gedicht van Vasalis: 'Ik droomde, dat ik langzaam leefde... langzamer dan de oudste steen.' Die woorden zijn me altijd bijgebleven.

Eef Arnolds

De tekst is eerder verschenen in het tijdschrift Jonas 76. 2003.